

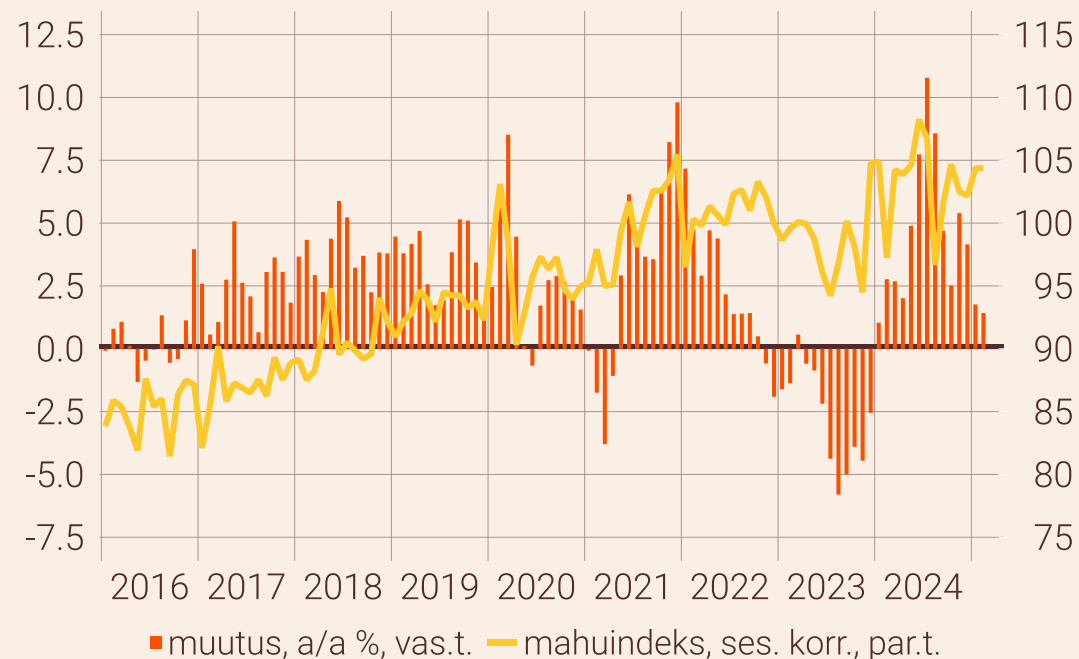
Toiduainetööstus

Tööstusettevõtete uuring 2025

Mahud on olnud languses

Toiduainetööstuse tootmismahud

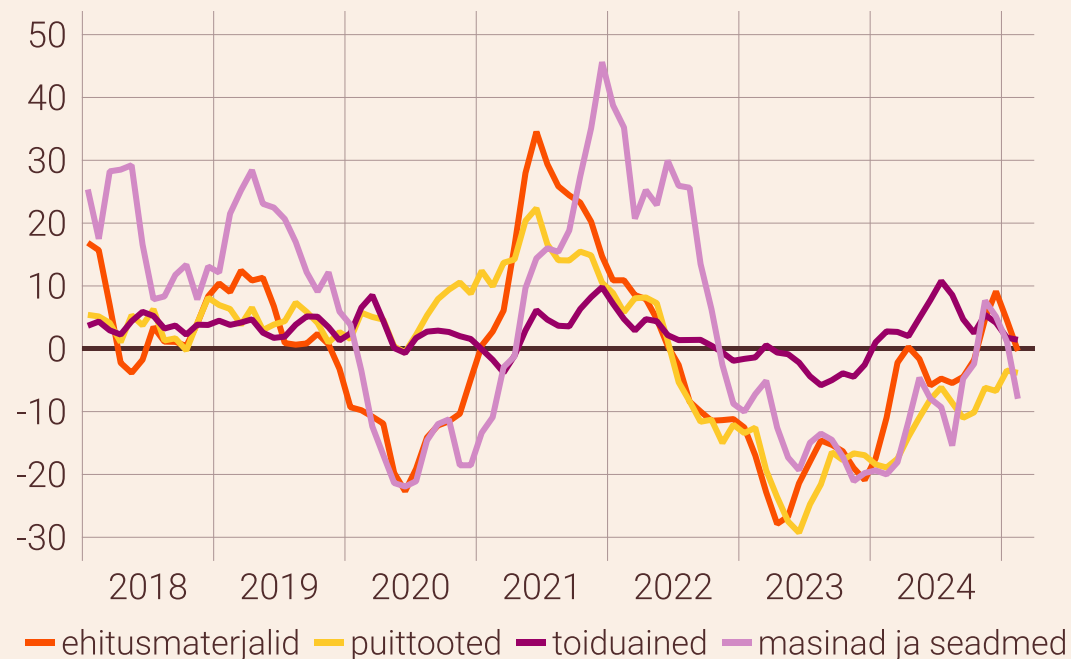
indeks, tööp.arvuga korrigeeritud.

Allikad Swedbank Research & Macrobond

Töötleva tööstuse tootmismahud

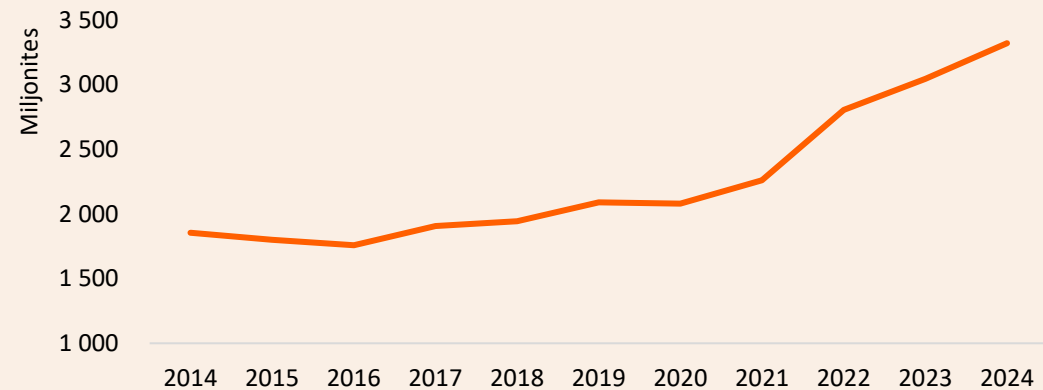
aastane kasv %, 3 k keskmine; tööp.arvuga korrigeeritud.

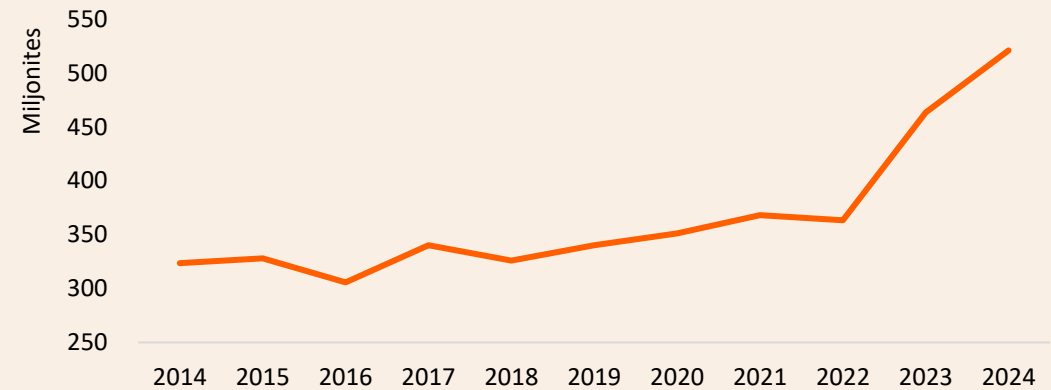
Allikad Swedbank Research & Macrobond

Tulud on paranenud

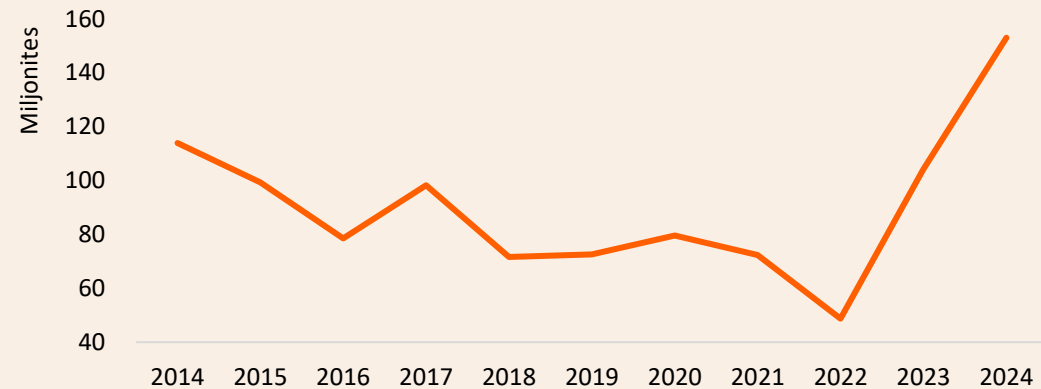
Müügitulu

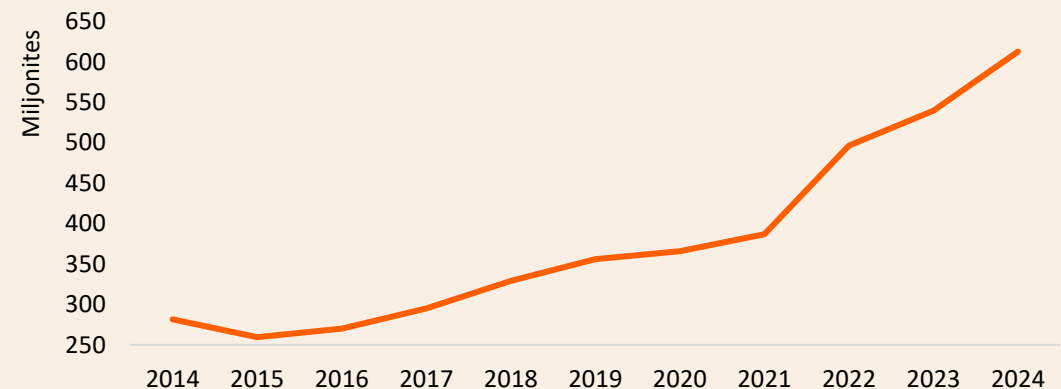
Puhas lisandväärtus

Kogukasum

Eksport

Uuring: 212 Eesti tööstusettevõtet

Tööstusettevõtete uuring toimub 14. korda

Tööstussektor:

11%	Ehitusmaterjalide tööstus
15%	Toiduainetööstus
19%	Puidutööstus
21%	Masina- ja metallitööstus
34%	Muu töötlev tööstus

Toiduainetööstuse valimi kirjeldus (32 ettevõtet):

Müügitulu	1,08 miljardit
Mediaan müügitulu	7,8 miljonit
12 ettevõttel müügitulu	>20 miljonit
Töötajate arv kokku	4677
Keskmine töötajate arv	146

Lühikokkuvõte

Toiduainetööstus

Müügitulu ootused sektoris keskmiselt (%) **4%**

EBITDA ootused (% ettevõtetest)

Kasvab **59%**

Jääb samaks **25%**

Langeb **16%**

Toodangumahud muutuvad sektoris keskmiselt (%) **+2,6%**

TOP 3 riski (% ettevõtetest)

- Toodete konkurentsivõimelise omahinna tagamine **88%**
- Võtmetöötajate hoidmine ja värbamine **56%**
- Likviidsuse tagamine **50%**

Investeeringute kasv sektoris **+1%**

Investeeringute tasuvusaeg keskmiselt **5,1 aastat**

Automatiseerituse osakaal **41%**

Digitaliseeritus osakaal **44%**

Uutele turgudele läheb **56% ettevõtetest**

TOP 3 riiki **Saksamaa, Rootsi, Soome**

Tööjõupuudus piirava tegurina (5 palli skaalal) **2**

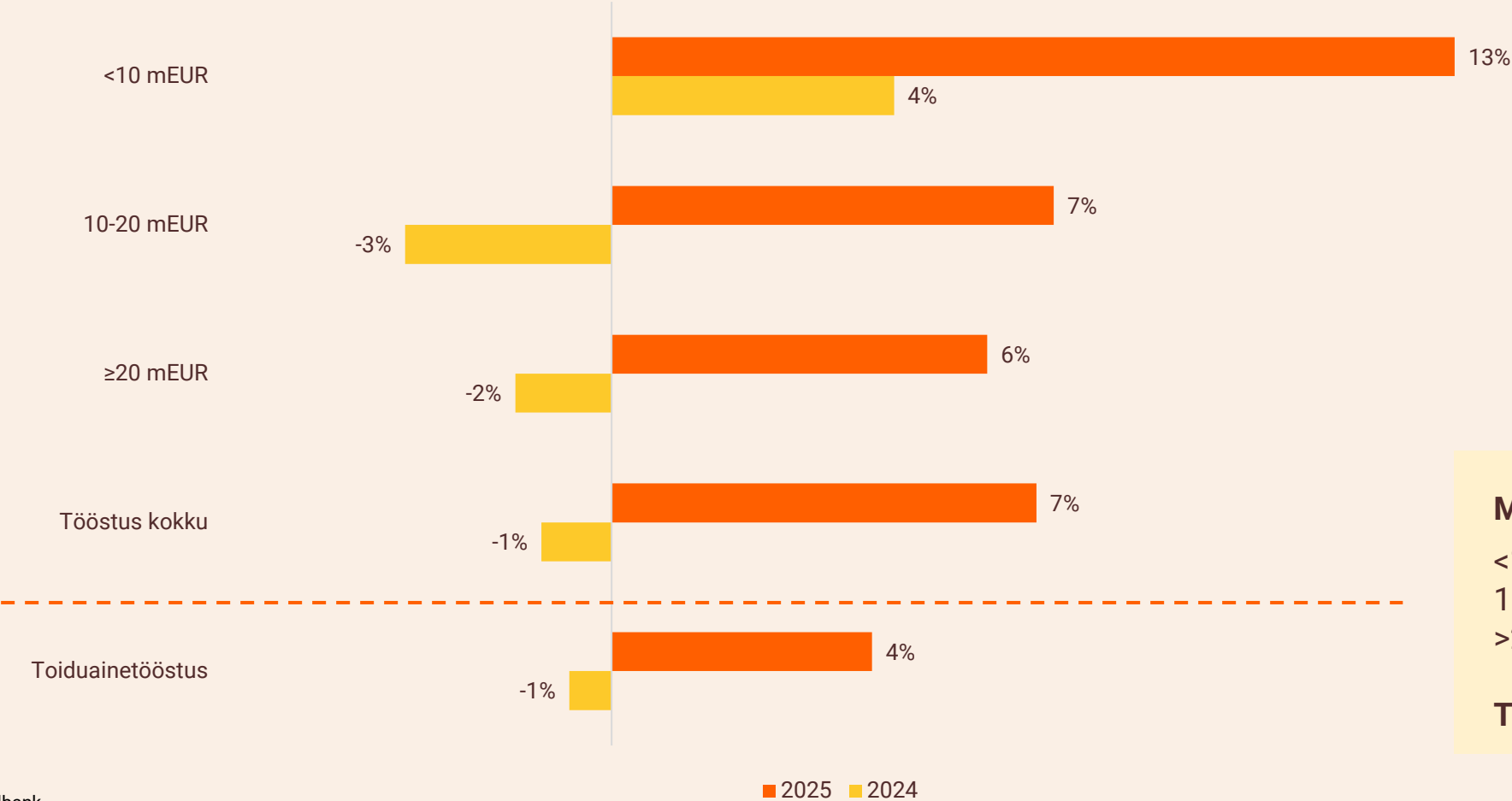
Töötajate arvu kasv **+1%**

Keskmine palk tõuseb **+5%**

Küberrünnaku risk (5 palli skaalal) **2,1**

Müügitulu väljavaated 2025 on kerges kasvus

Kui suur oli ettevõtte müügitulu 2024. aastal ja kuidas prognoosite müügitulu muutust 2025. aastal protsentides?

Toiduainetööstus

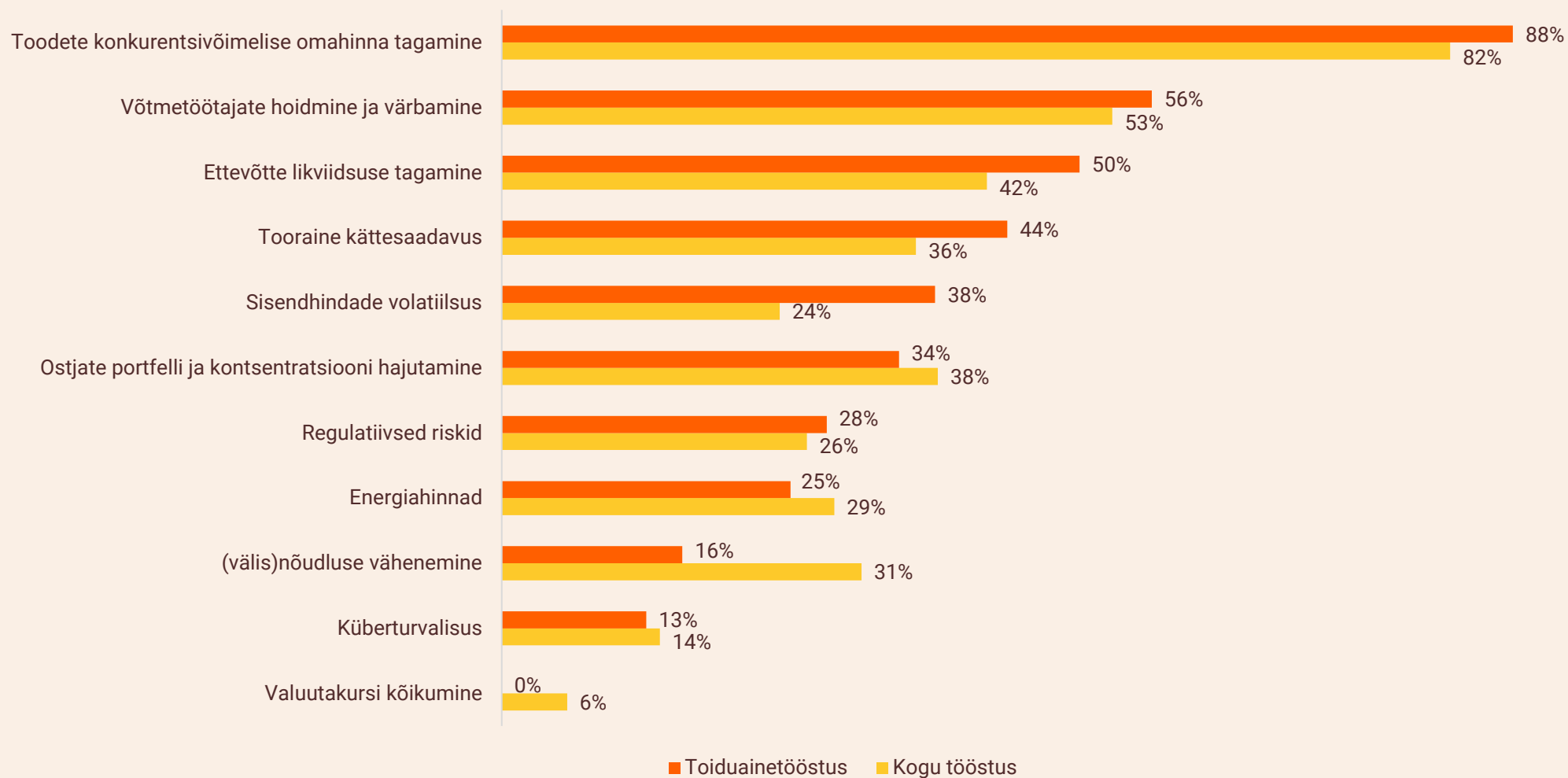
Müügitulu suureneb:

- <10 mEUR - 12%
- 10-20 mEUR - 12%
- >20 mEUR - 3%

Toodangumaht suureneb 2,6%

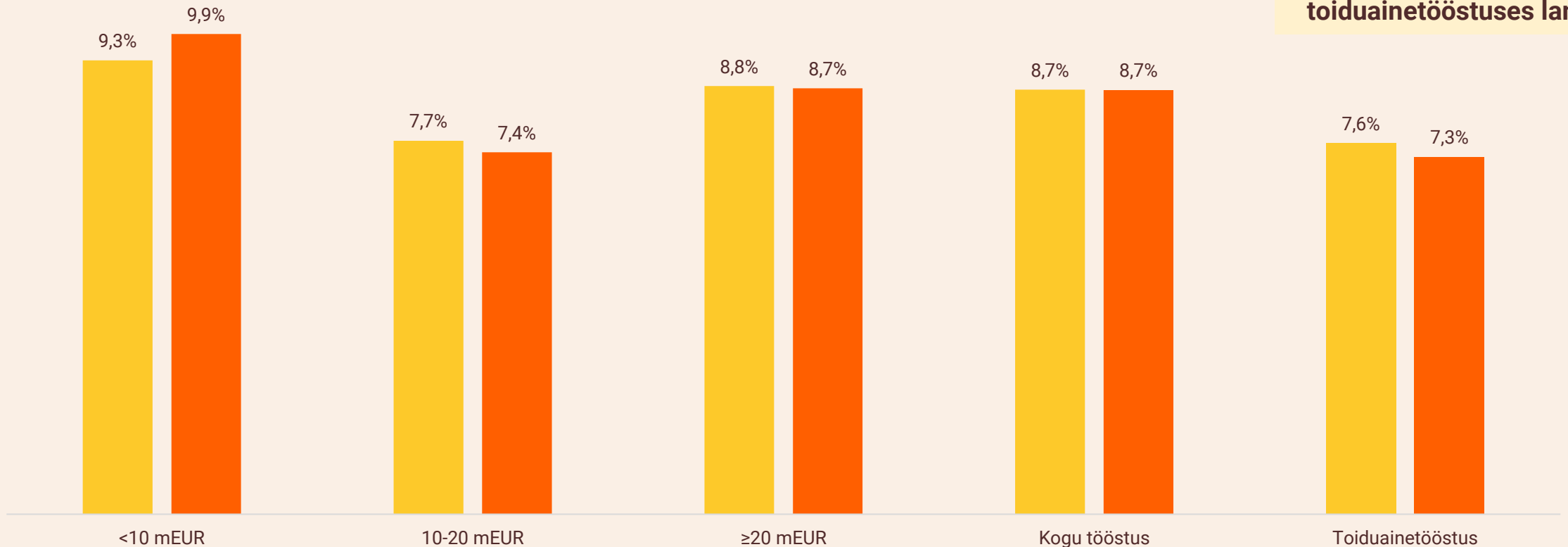
Riskidest on enim fookuses toodete omahind ja tööjõuga seonduv

Milliste riskide juhtimine on alanud aastal Teie jaoks kõige olulisemad?

EBITDA marginaal püsib stabiilsena

EBITDA marginaal ja ootused sektoris

EBITDA ootused:

59% arvates **kasvab**
25% arvates **jääb samaks**
16% arvates **langeb**

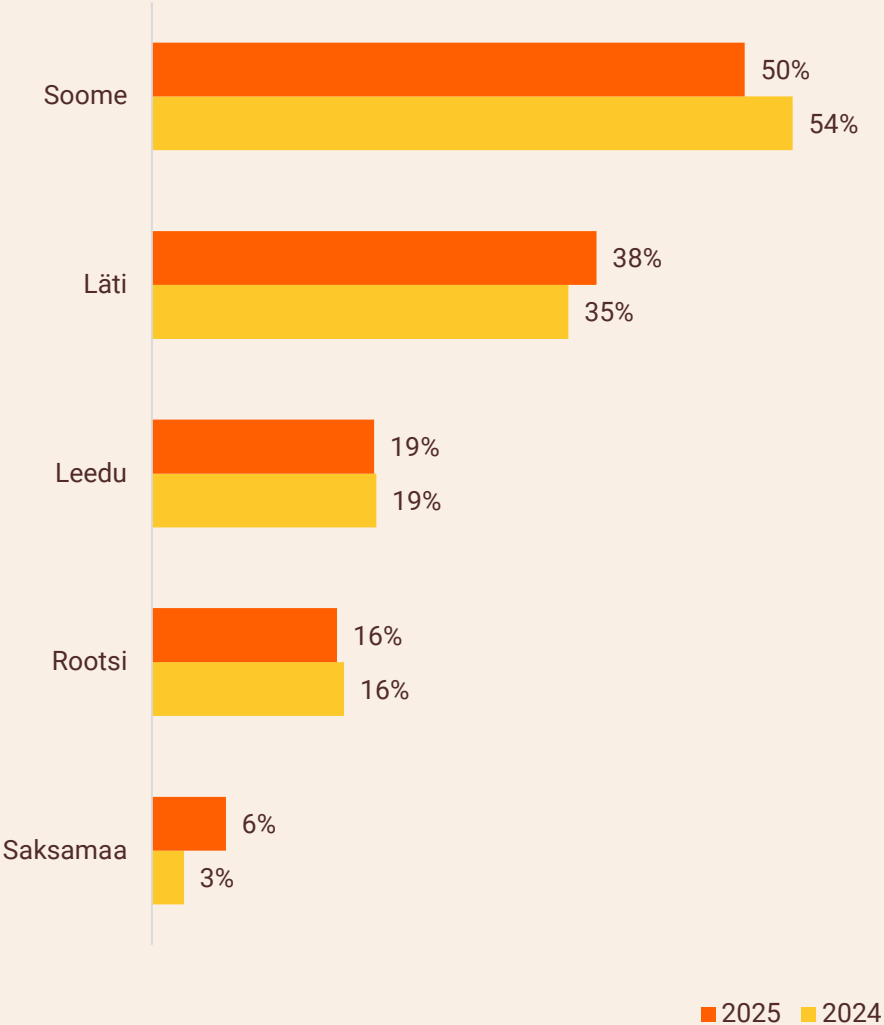
EBITDA marginaal
toiduainetööstuses langeb

Turg

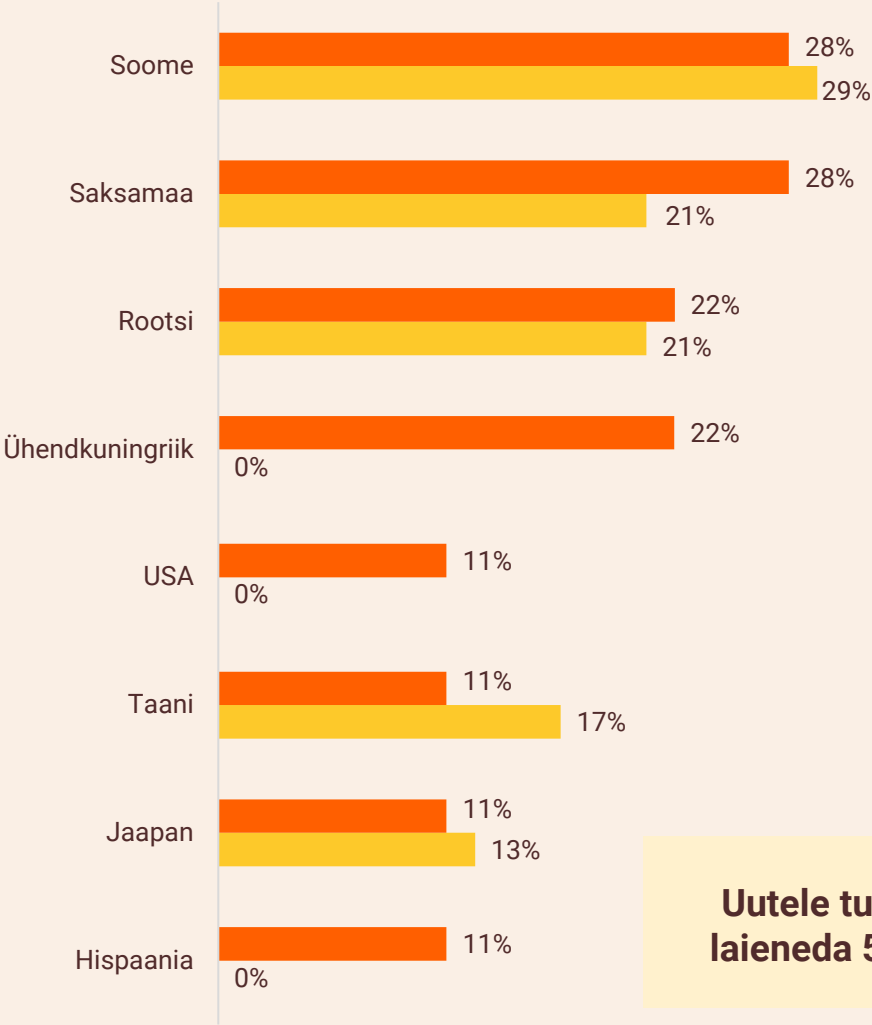

Fookus püsib uutel turgudel

Peamised sihtturud

Olulisemad uued sihtriigid (valimist 56%)

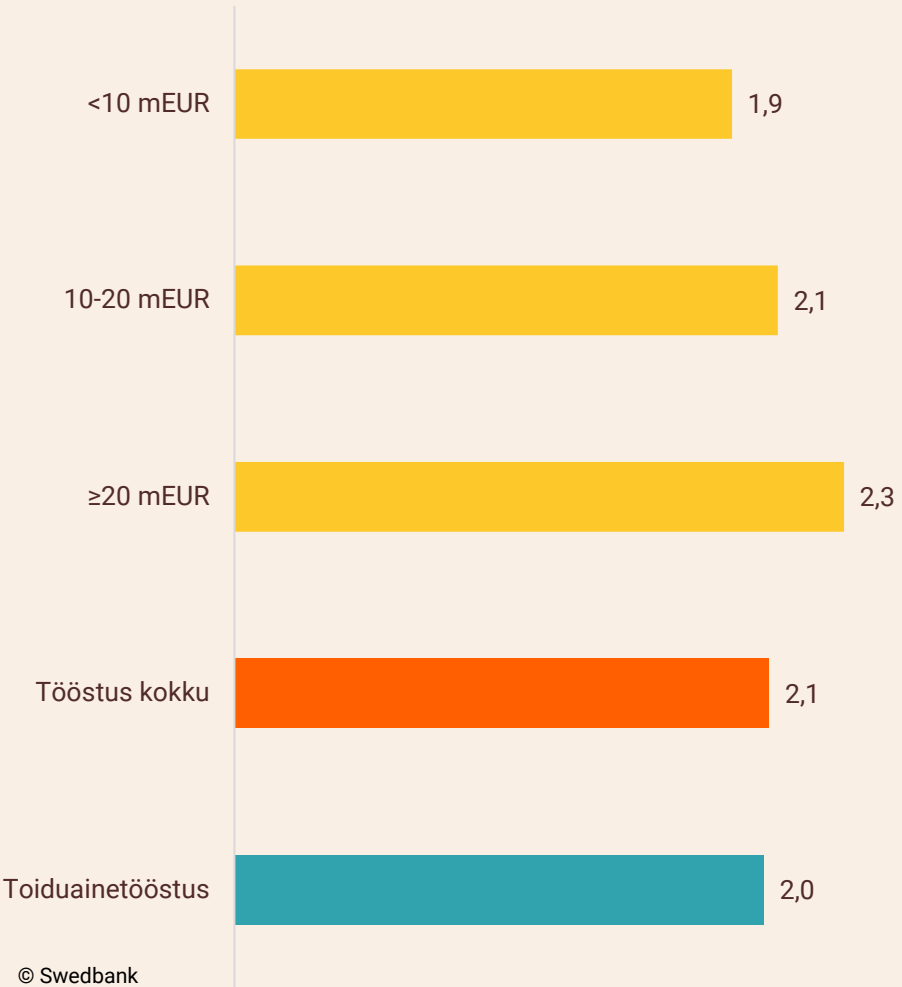
Uutele turgudele plaanib
laieneda 56% ettevõtetest

Tööjõud

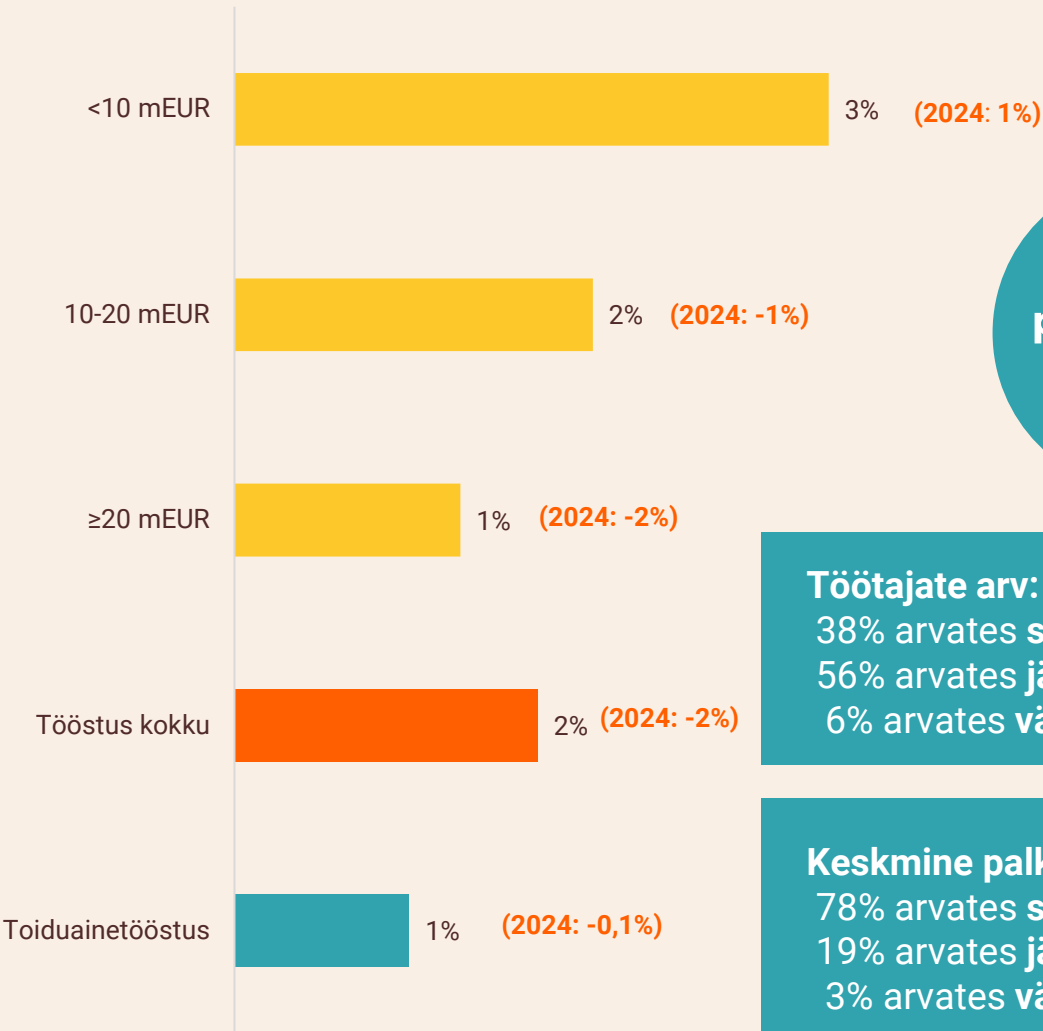

Sektoris valitseb palgakasvu ootus

Kui oluliselt piirab ettevõtete arengut
tööjõupuudus? (viiepallisüsteemis)

Töötajate arvu muutus

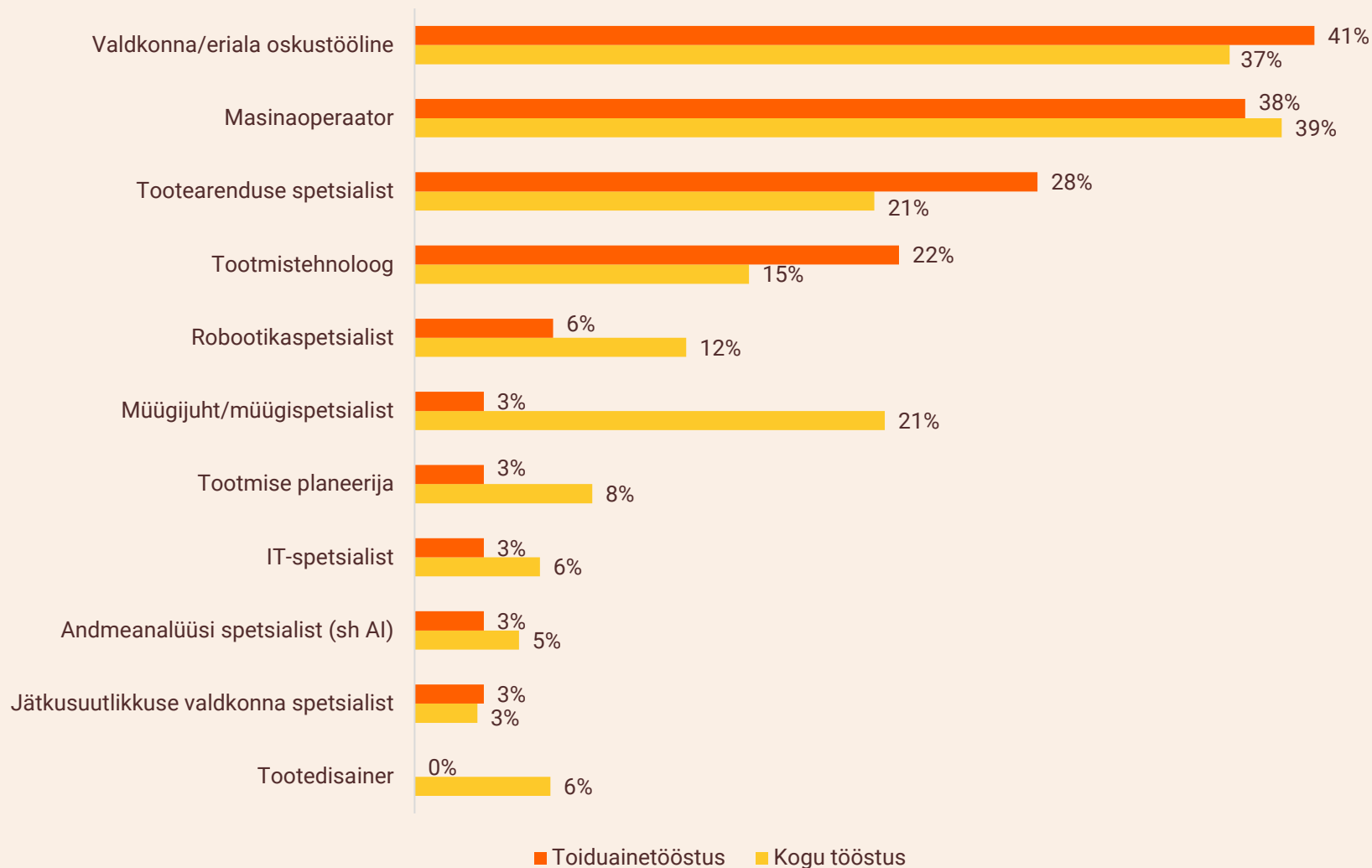
Keskmine
palk tõuseb
sektoris
+5%

Töötajate arv:
38% arvates suureneb
56% arvates jääb samaks
6% arvates väheneb

Keskmine palk:
78% arvates suureneb
19% arvates jääb samaks
3% arvates väheneb

Oskustööliste ja spetsialistide vajadus on kõrge

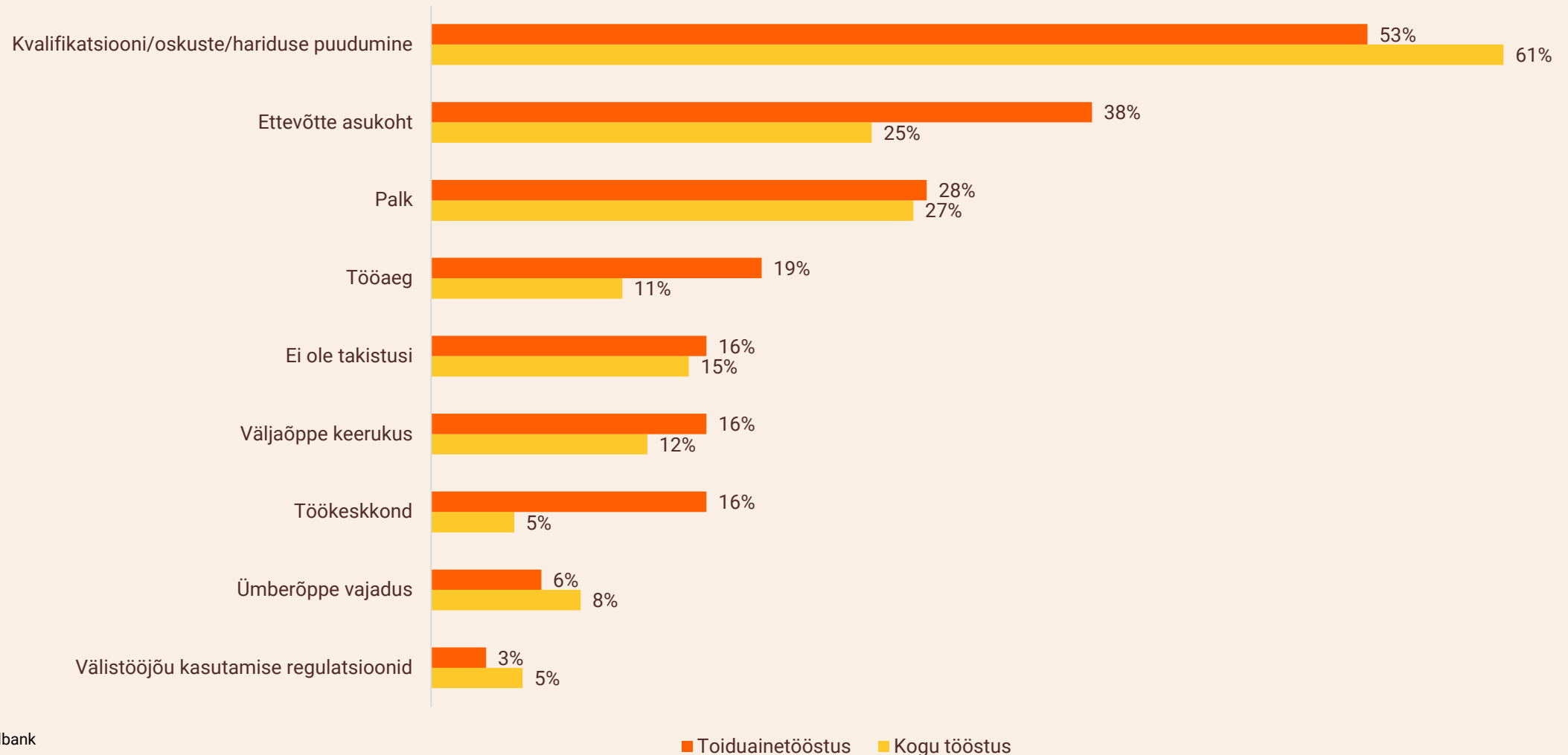
Mis valdkonna spetsialistidest on kõige enam puudus?

16% ei tunne spetsialistidest puudust

Tööandjate peamine murekoht on jätkuvalt oskustööjõu vähesus

Mis on suurimateks takistusteks sobivate töötajate leidmisel?

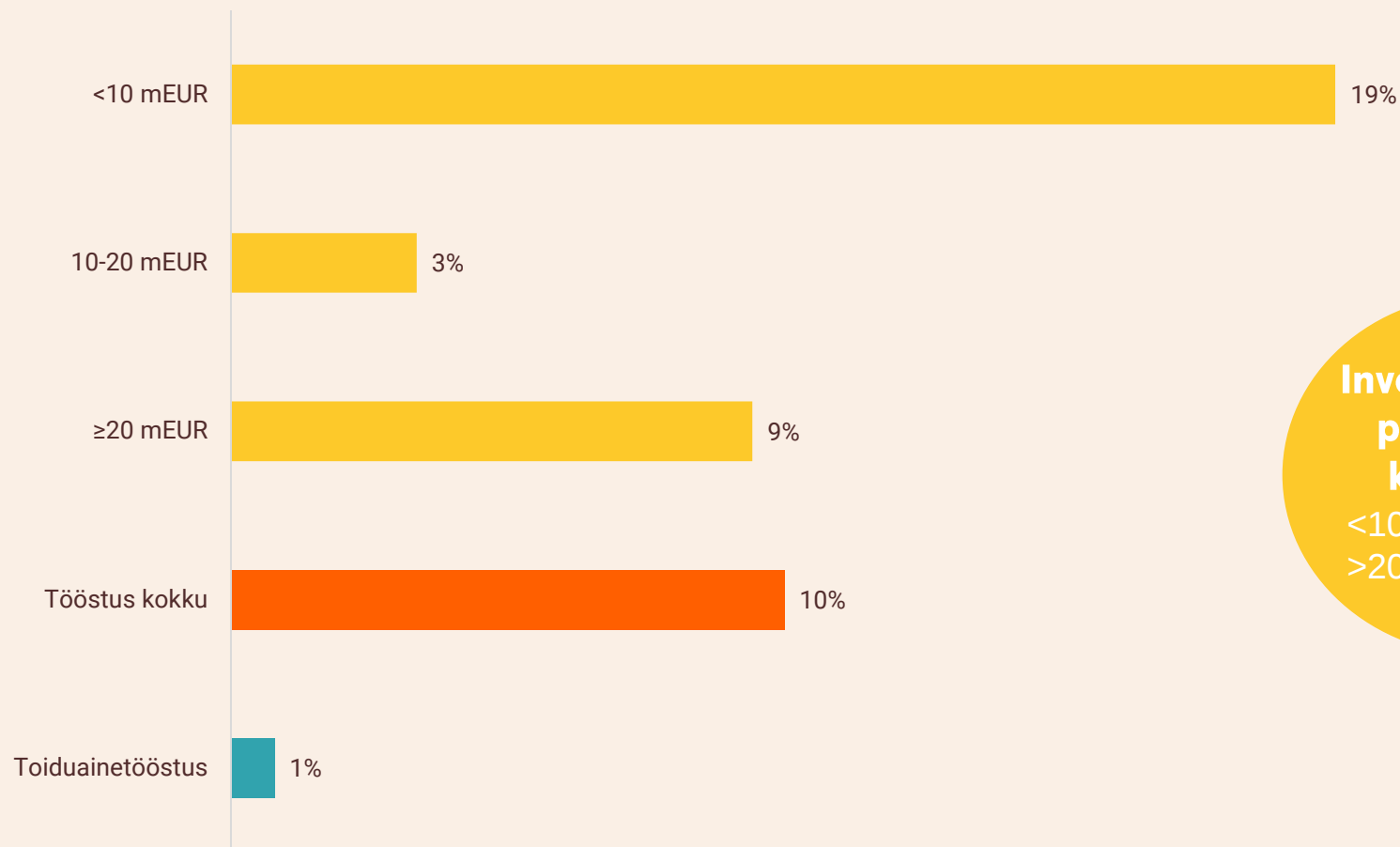

Investeeringud

Ligi pooled toidutööstuse ettevõtetest plaanivad investeringuid kasvatada

Kui palju investeerisite ettevõttesse aastal 2024. aastal ja kui palju plaanite investeerida 2025. aastal? (YoY)

Investeeringute kasv sektoris: 1%

Keskmine tasuvusaeg: 5,1 aastat

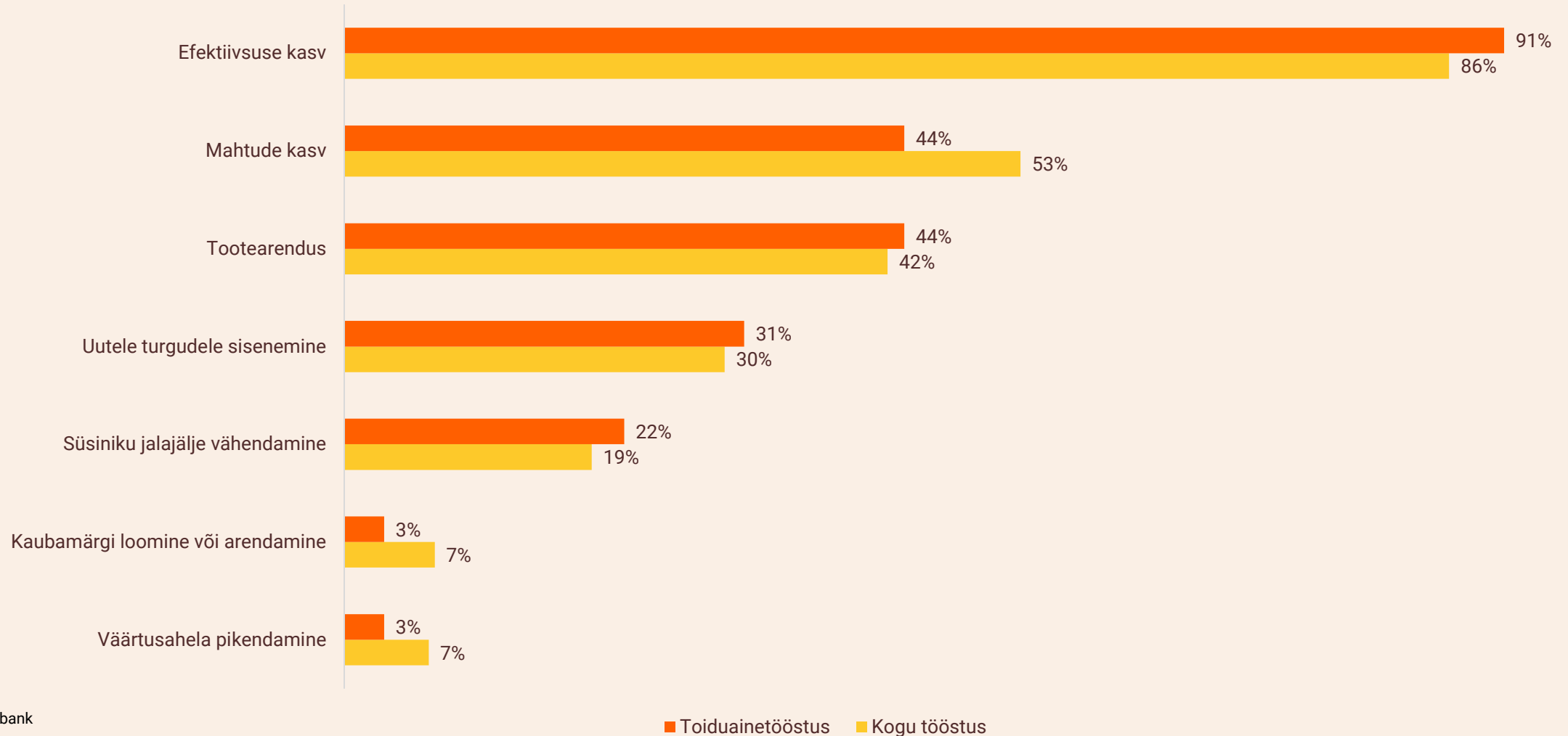
Investeeringuid planeerivad kasvatada:

<10 mEUR - 25%
>20 mEUR - 19%

Investeeringud 2025 aastal:
47% arvates suurenevad
22% arvates jääb samaks
31% arvates väheneb

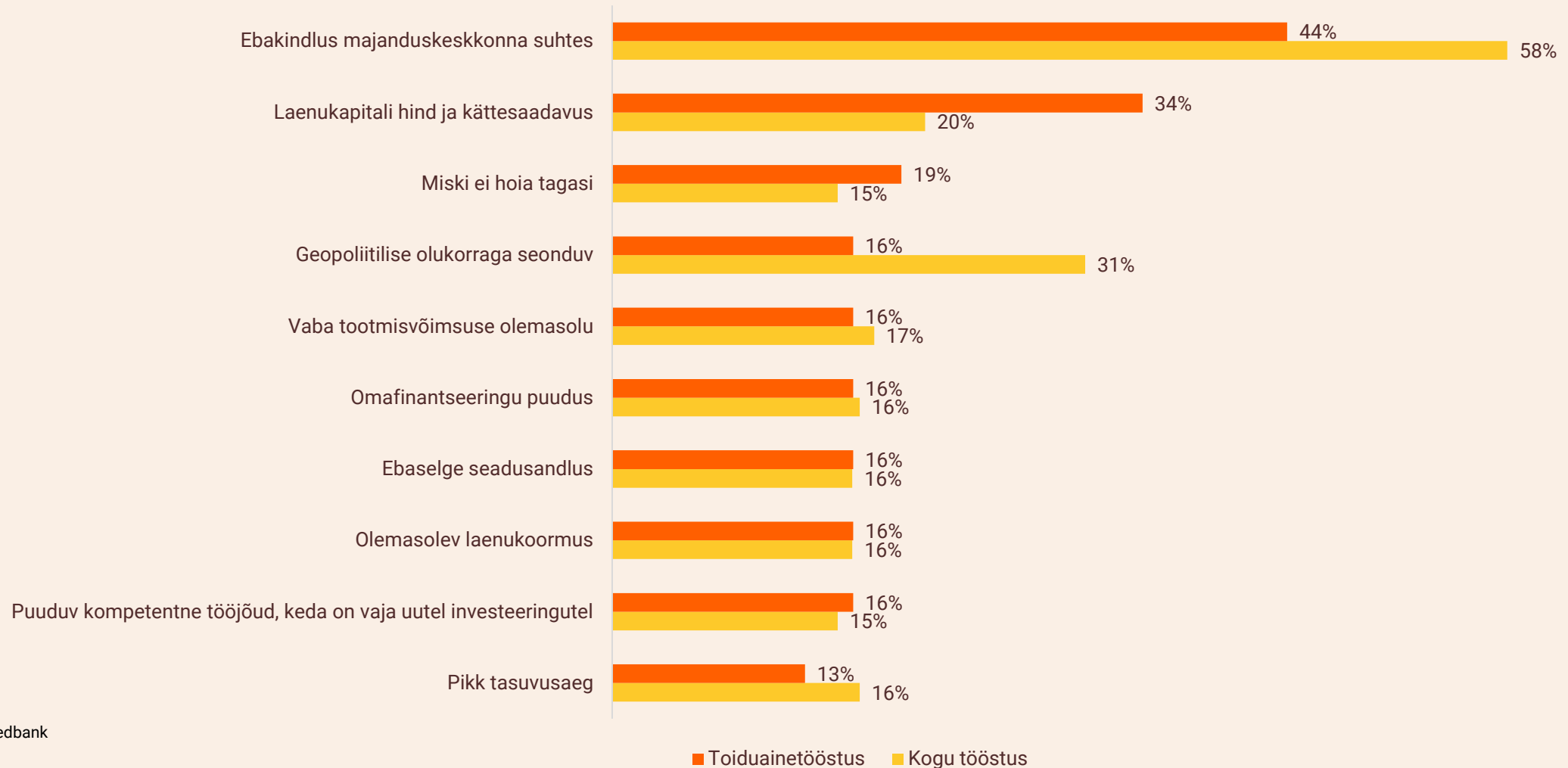
Ettevõtete prioriteediks on efektiivsuse kasvatamine

Mis on ettevõtte investeeringute kuni 3 peamist eesmärki järgmise kahe aasta jooksul?

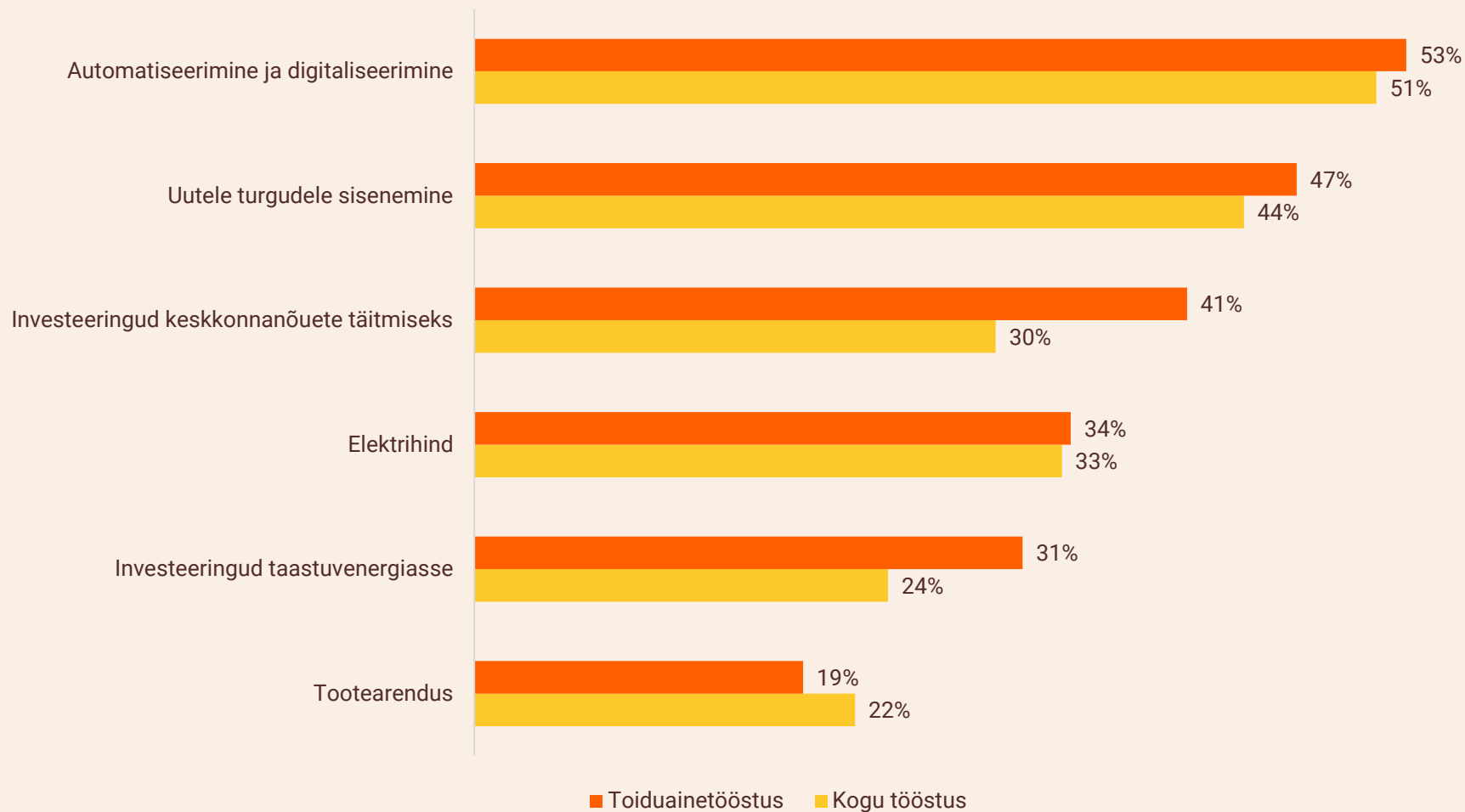
Laenukapital ja majanduskeskkonna ettearvamatus piiravad investeerimisotsuste tegemist

Mis hoiab investeerimist tagasi?

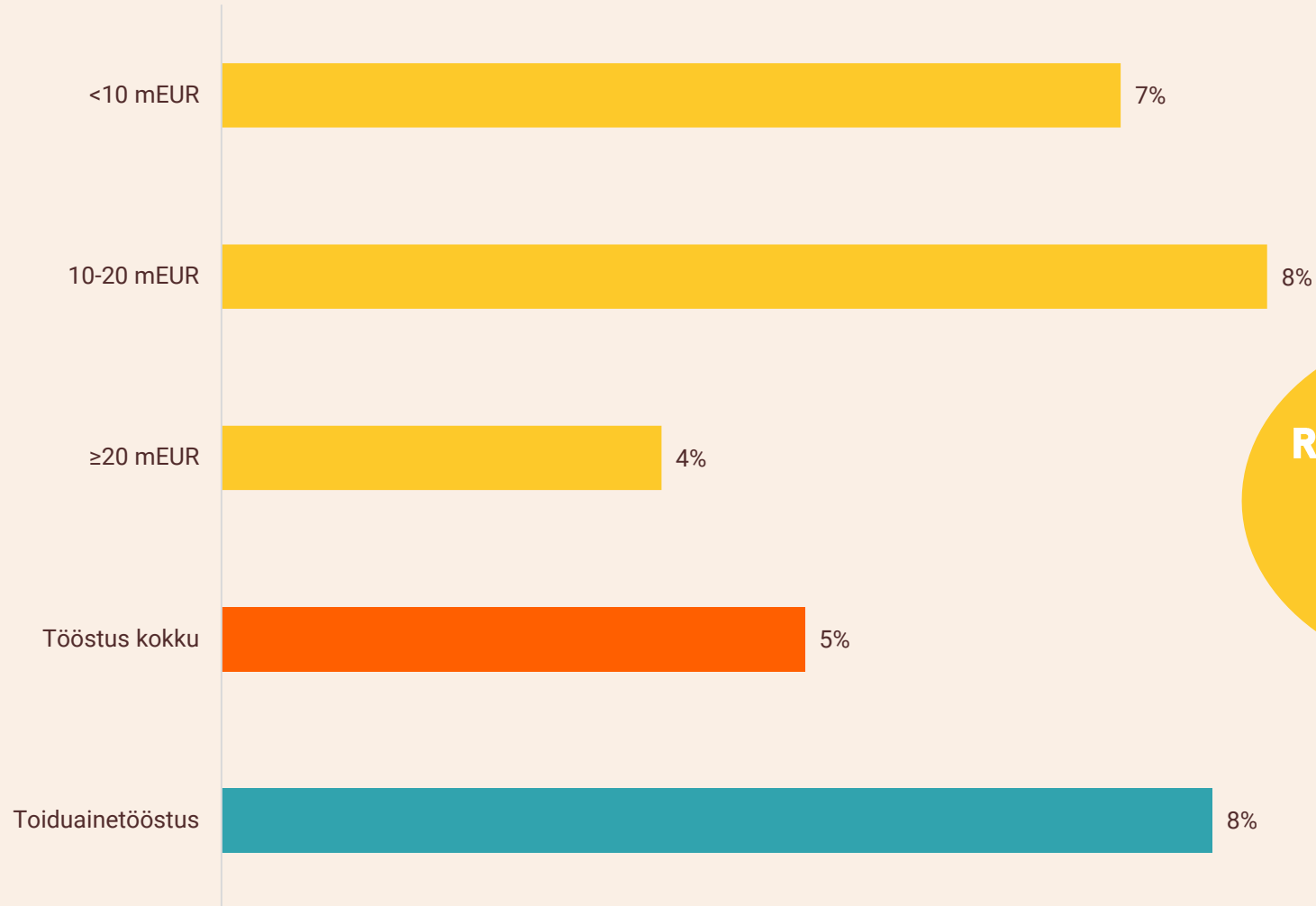
Suurimat tuge oodatakse automatiseerimisel ja digitaliseerimisel ning uutele turgudele sisenemisel

Millistes valdkondades peaks riik toetust pakkuma?

Riigi toetus ettevõtete investeeringutesse

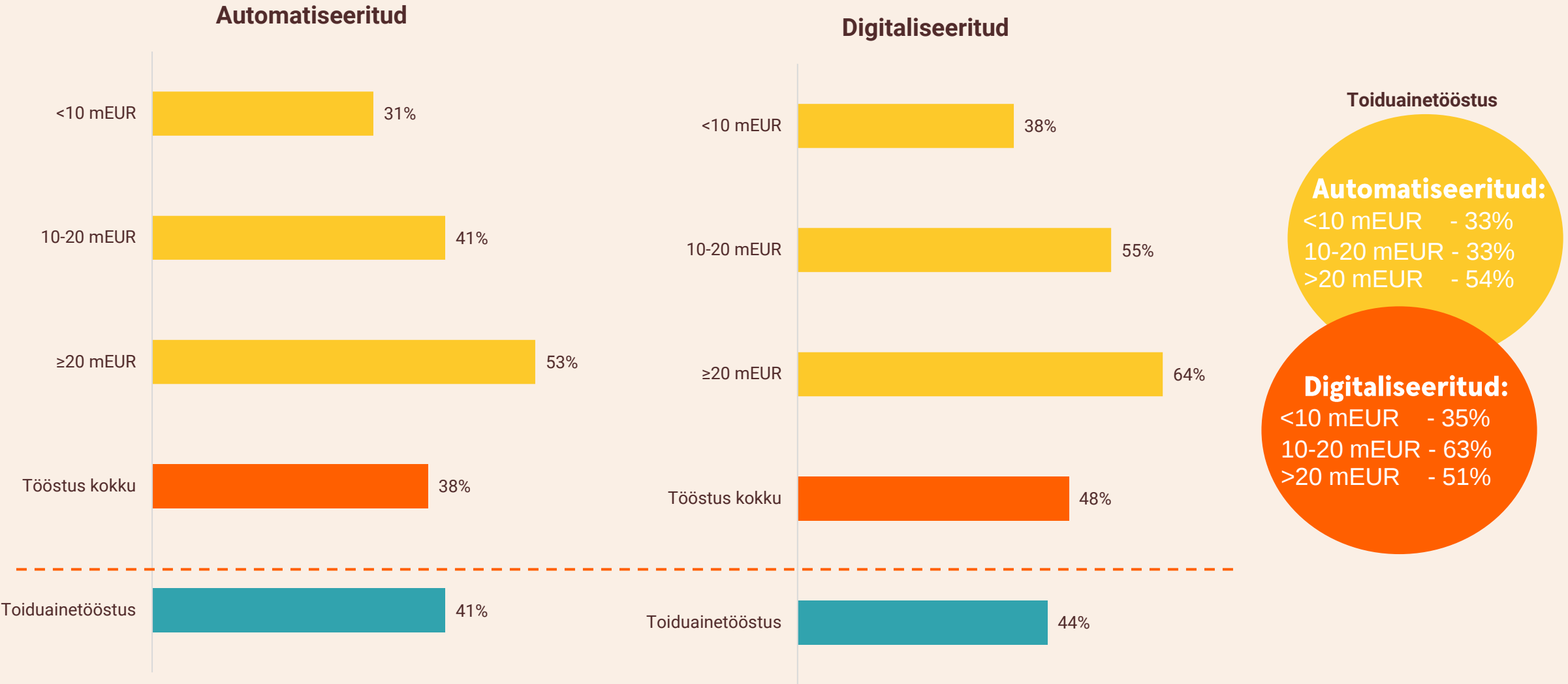
Riigipoolse toetuse osakaal 2024. aasta investeeringute mahust

Riigipoolset toetust
koges 41%
ettevõtetest

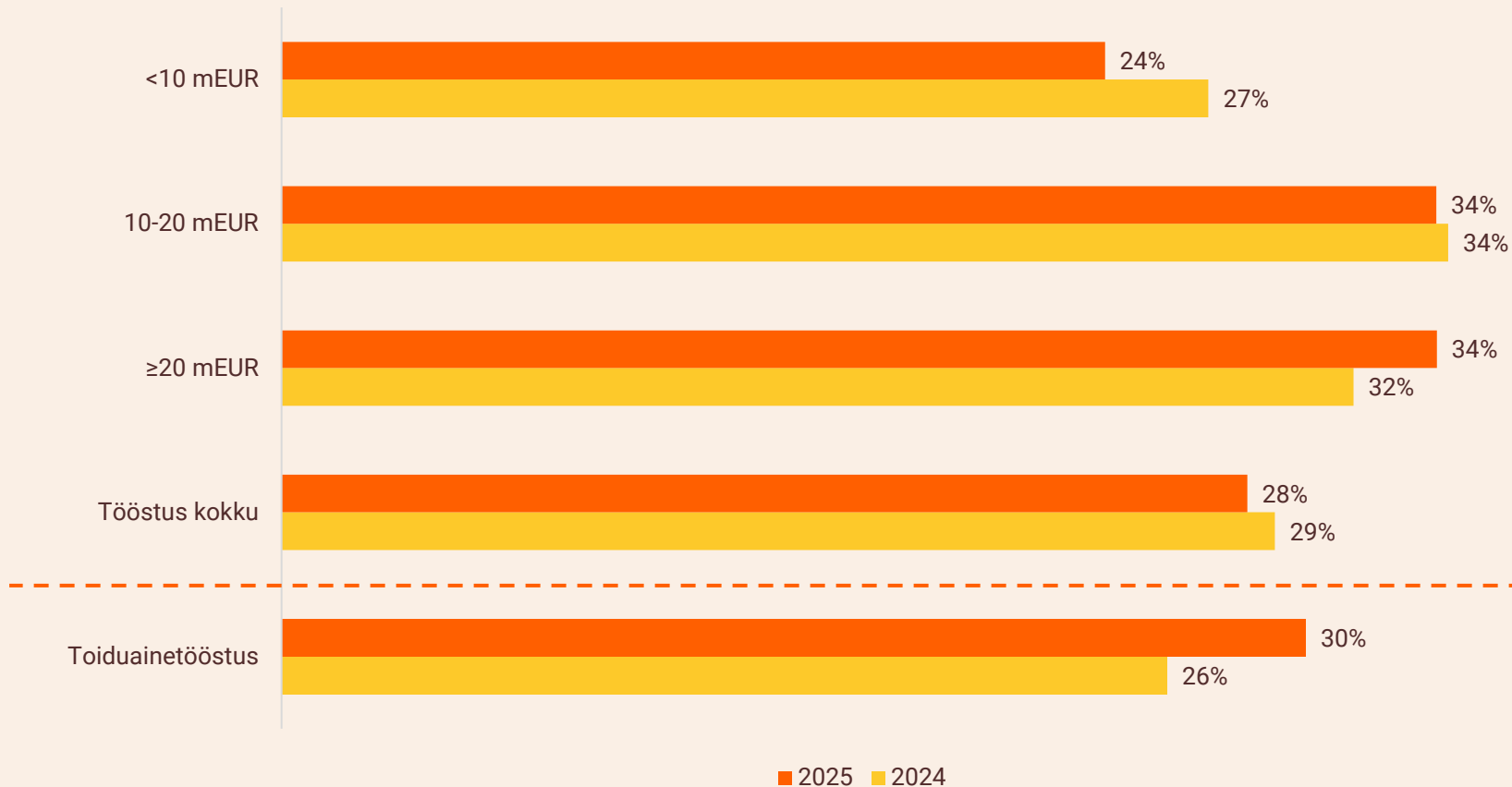
Toetuse
kogusumma
toiduainetööstuses:
3,8 miljonit

Automatiseeritus ja digitaliseeritus on heal tasemel

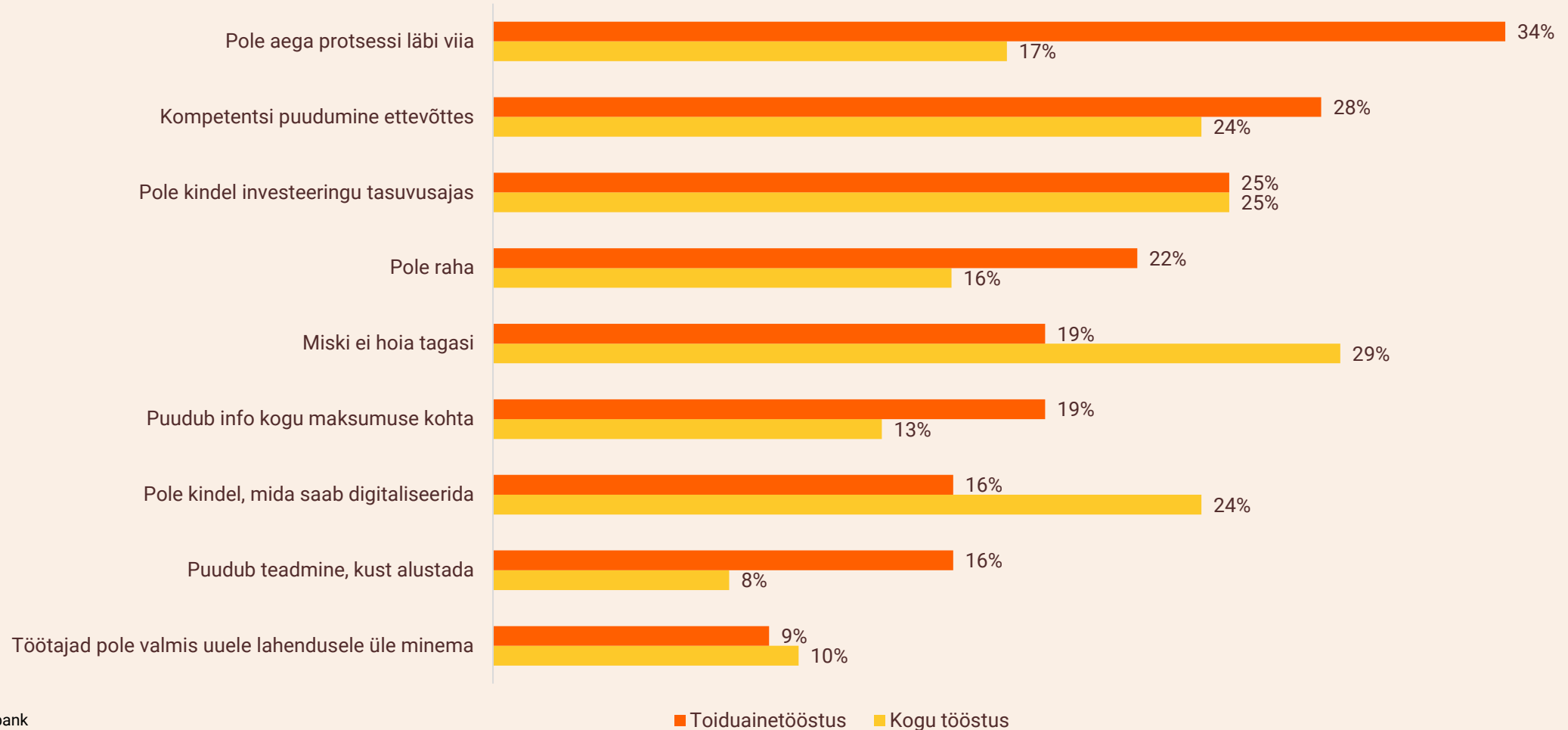
Fookus automatiseerimisel ja digitaliseerimisel

Kui suure osa investeeringute eelarvest plaanitakse suunata automatiseerimisse ja digitaliseerimisse 2025. aastal?

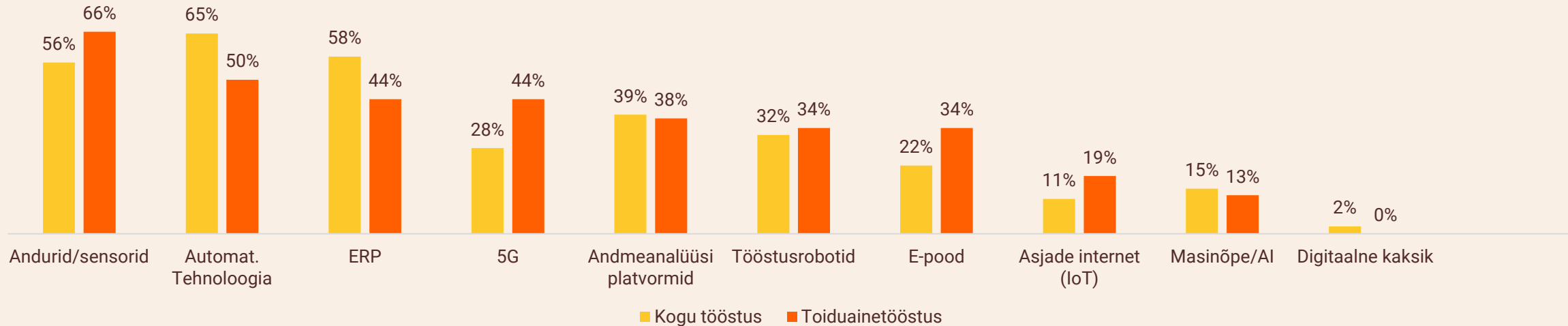
Automatiseerimise ja digitaliseerimise suurim takistus on ajapuudus protsesside läbiviimiseks

Mis hoiab automatiseerimist ja/või digitaliseerimist tagasi?

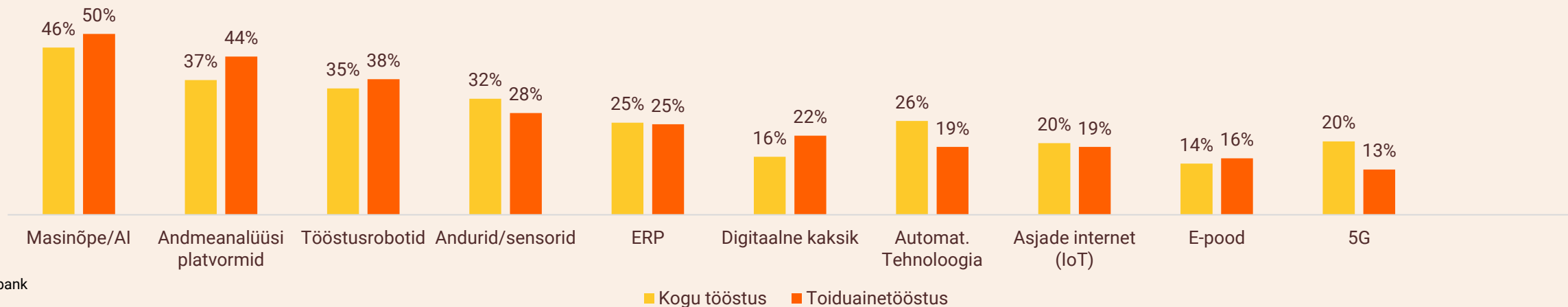

Ettevõtted suunavad investeeringud AI ja andmeanalüüsi lahendustesse

Kasutusel olevad lahendused täna

Plaan investeerida järgmise 2 aasta jooksul

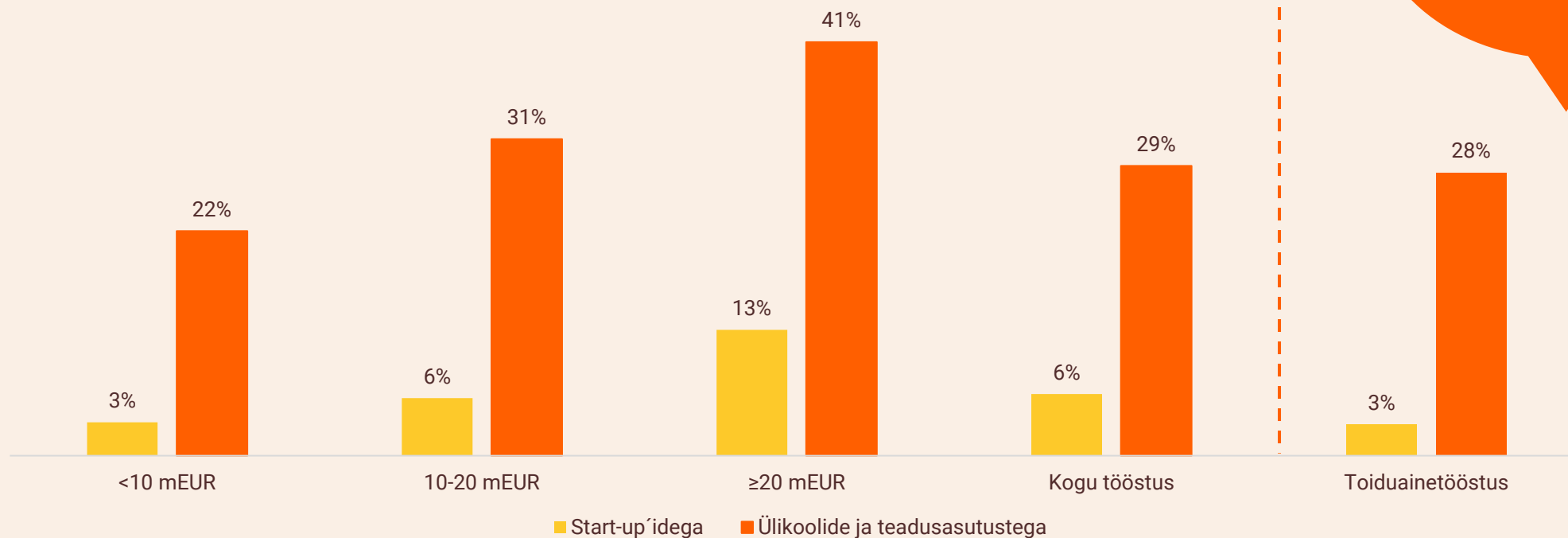
Aina enam tugevneb koostöö ülikoolide ja teadusasutustega

Töötajate
koolitamiseks
teevad koostööd:
38%

Koostöövorm:

- Tootearendus
- Teadusuuringud
- Loengute andmine

Koostöö start-up'ide ja ülikoolidega

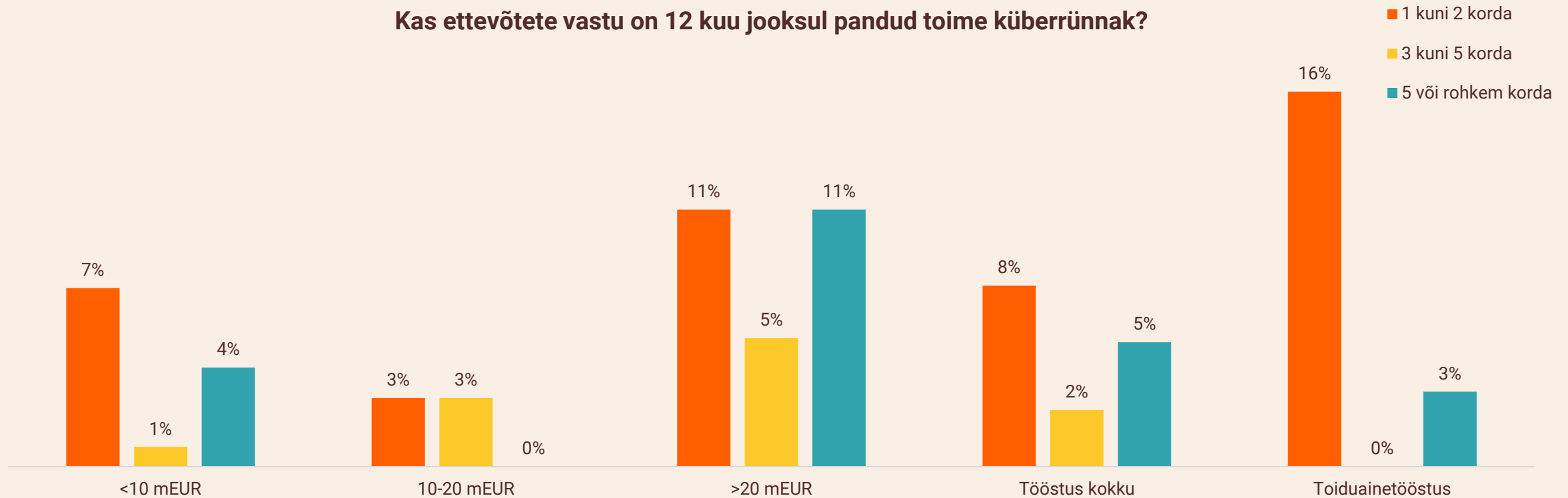

Küberrünnet kogesid rohkem väikeettevõtted

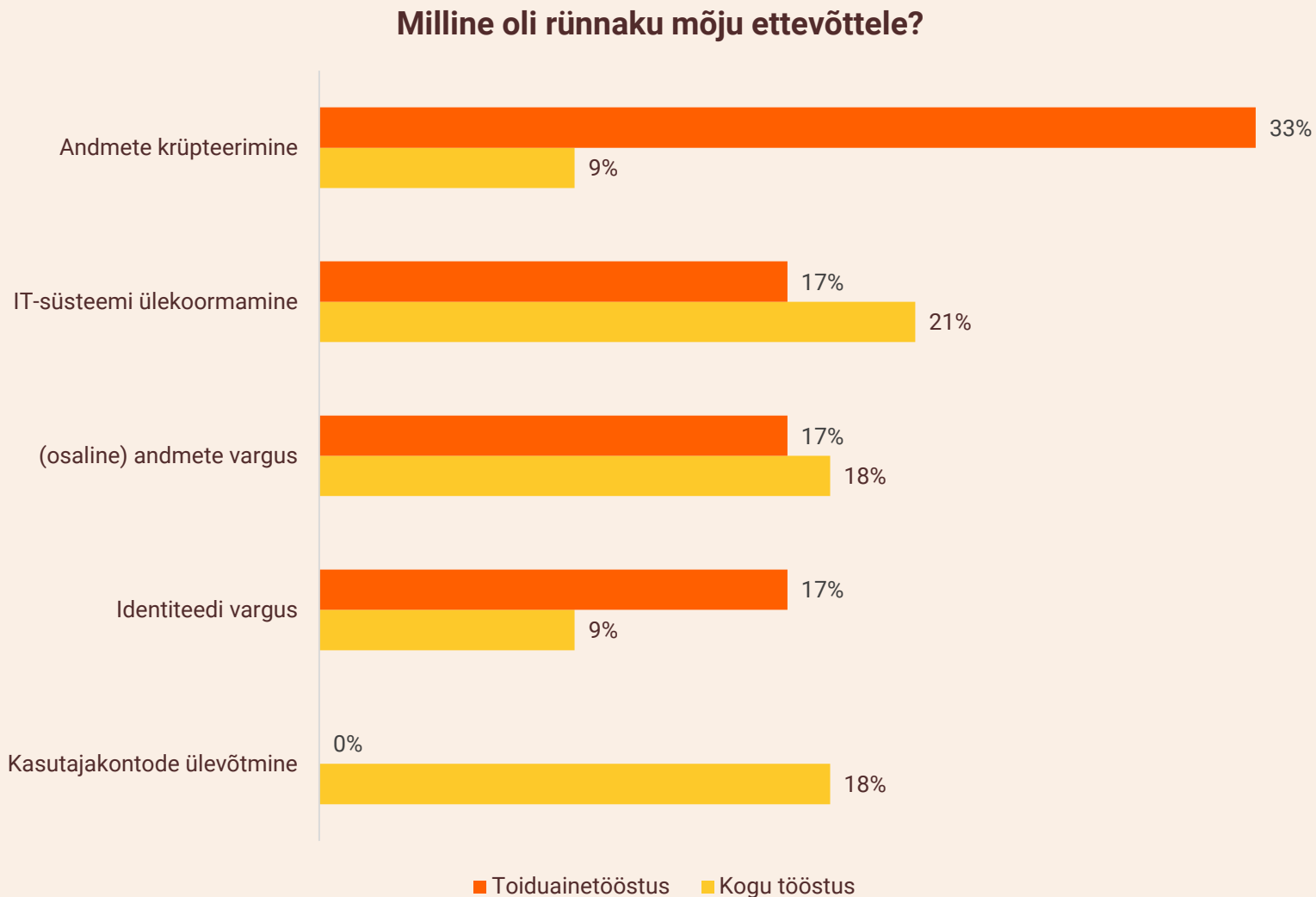
Küberrünna-
risk:
2,1

Küberrünna-
koges:
19%

Kas ettevõtete vastu on 12 kuu jooksul pandud toime küberrünnak?

Oluline on andmete ja süsteemide kaitse

Muu:

- Maksete nõudmine
- Raha vargus
- Küberrünnakud toimuvad pidevalt, kuid kahju pole suudetud tekitada
- Koduleht paisati segamini

Milliseid samme peaks riik astuma, et säiliks konkurentsivõimeline ettevõtluskeskkond?

Stabiilne ettevõtluskeskkond

- ✓ Selge seadusandlus
- ✓ Inflatsiooni pidurdamine
- ✓ Maksurahu
- ✓ Võõrtööjõuga seotud regulatsioonide lihtsustamine
- ✓ Maksusoodustused väikeettevõtetele
- ✓ Energiahindade kasvu pidurdamine

Olulised teemad toiduainetööstuses:

- ✓ Energiahindade samal tasemel hoidmine sarnaselt EL keskmisega
 - ✓ Stabiilne maksukeskkond
 - ✓ Bürokratia vähendamine

Koostöö suurendamine haridusasutuste vahel, et tagada kvalifitseeritud tööjõu kasv

Konkurentsivõimelisemad tingimused

- ✓ Luua naaberriikidega samal tasemel ettevõtluskeskkond
- ✓ Sarnaste meetmete loomine võrreldes teiste riikidega

Mida peaks Teie hinnangul tegema Eesti tööstuse kuvandi parandamiseks?

Koolide panus

- ✓ Kutsehariduse propageerimine
- ✓ Koolide programmid tööstuse külastamiseks
- ✓ Tööstuse tutvustamine noortele juba varajases eas

„Rääkima tööstuse edulugudest ja rõhutama selle olulisust riigikassa täitmisel“

„Tuleks kujundada ühtne ja selge sõnum, mis seob Eesti tööstuse kaasaegsuse, innovatsiooni ja jätkusuutlikkuse. Näidata, et Eesti tööstus ei ole vaid allhange, vaid kõrgtehnoloogiline ja digitaliseeritud sektor“

Stabiilse tööstuspoliitika loomine

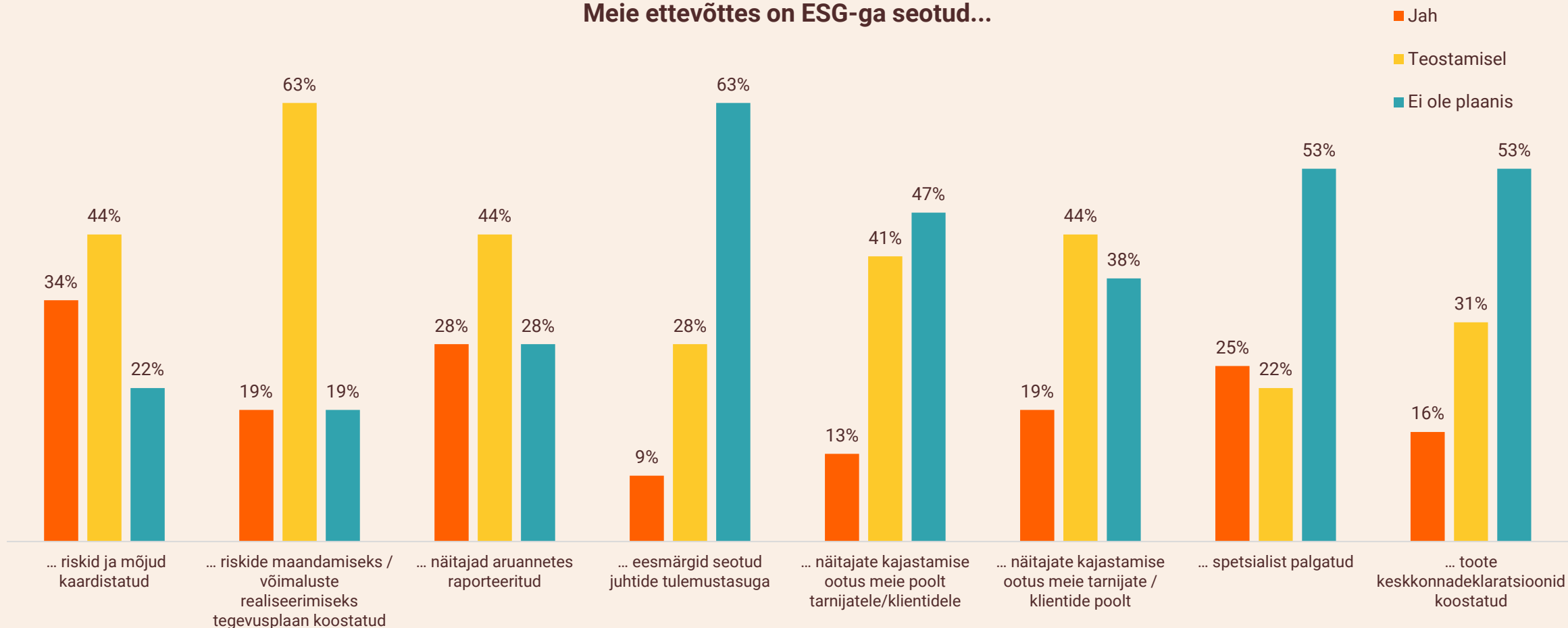
Jätkeusuutlikkus

Toiduainetööstuse ESG riskide juhtimiseks tegevusplaanid olulisel kohal

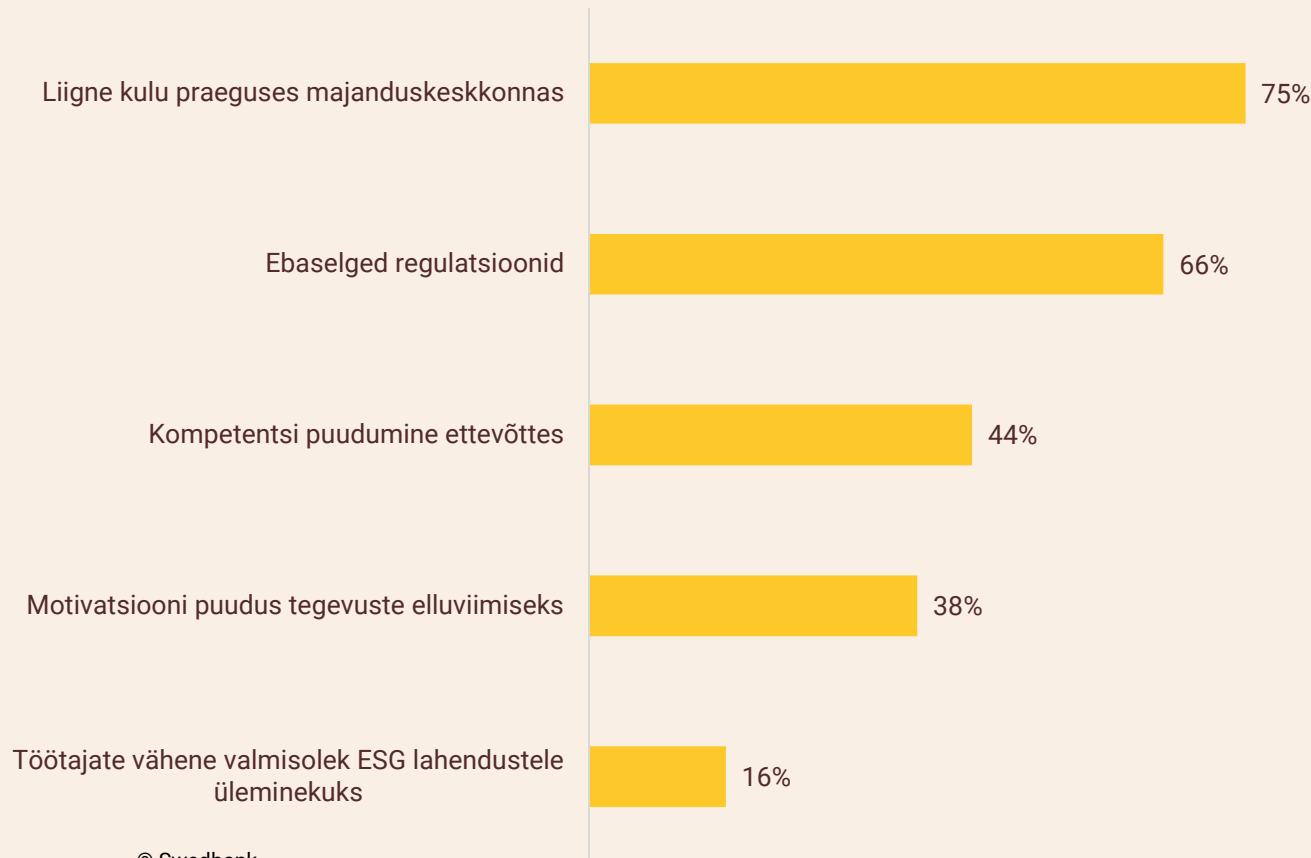
Jätkusuutlikkuse mõju:
Praegu: 2,7
5 a. pärast: 3,3

Meie ettevõttes on ESG-ga seotud...

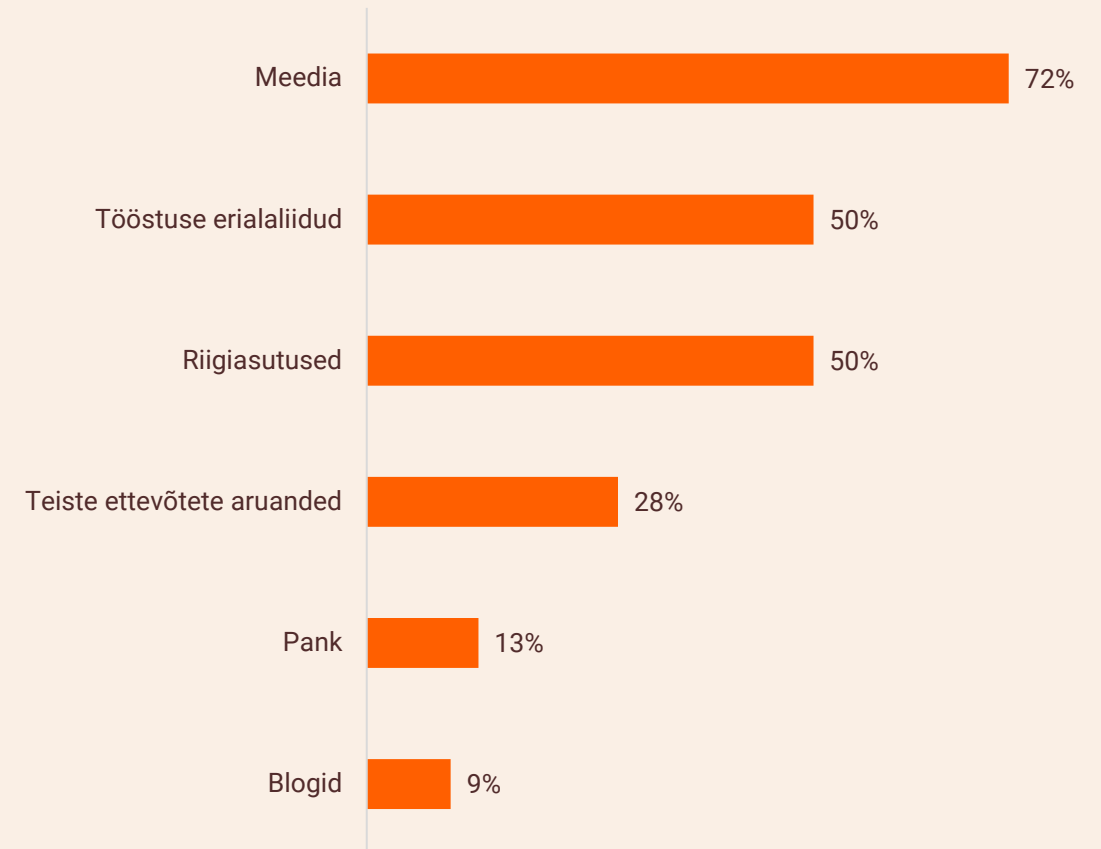

Jätkusuutlikkuse hindamist pärsivad kõrged kulud ja ebaselge regulatiivne keskkond

Suurimad probleemid ja takistused jätkusuutlikkuse mõjude hindamisel ja tegevuskava koostamisel

Jätkusuutlikkuse trendide ja regulatsioonide infoallikad

Aitäh!